

מהספר העתידי **רמזי טעם עם טעם לשב"ח** מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

ליומא דהילולא זק' רבי שלום ז"ר אלעזר, הקר שלום מצעלז זי"ע ועכי"א, להכתב ולהחתם לשנה טובה עם כל יקראל (כ"ז באלול תרט"ו)

פֶּן יֵשׁ בְּכֶם (תלישא גדולה) אִישׁ אוֹ אִשָּׁה (גרשיים) אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ-שִׁבְטִי
(רביעי) אֲשֶׁר לָבָּבוּ פָּנָה הַיּוֹם מַעַם יְדוּד אֱלֹהֵינוּ (דברים כט, יז)

רבי משה אהרן קריסטל (קווינס, נ.י.) מבאר¹: הנה הטעם על בְּכֶם הוא תלישה גדולה, כלומר שמי בכם שפונה לבו היום, הוא כבר **תלש עצמו** מתוך שאר אחיו בני ישראל. ועל מילת אִשָּׁה הטעם גרשיים, לרמז שבעלה צריך לגרשה כיון שהיא רשעה. ועל מלת אוֹ-שִׁבְטִי טעם רביעי, וי"ל דמרמז על שבט יהודה, שהוא רביעי ללידה, ע"פ מה שנאמר בגמ' (בבא בתרא קט עב) גבי יהונתן² דמתוך שעשה מעשה מנשה דאתי מיהודה, תלאו הכתוב ביהודה. הרי דמשום מעשיו של המלך מנשה התיחסה הע"ז לשבט יהודה.

פֶּן יֵשׁ בְּכֶם (תלישא גדולה) אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ שִׁבְטִי אֲשֶׁר (תלישא קטנה)
לָבָּבוּ פָּנָה הַיּוֹם מַעַם יְדוּד אֱלֹהֵינוּ לְכַת לְעַבְד אֶת אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הֵהֶם פֶּן יֵשׁ בְּכֶם שִׂרְשִׁי פָּרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה (דברים כט, יז)

רמב"ן מבאר: "ואמר פן יש בכם וגו' אשר לבבו פנה היום, על הנפֶתה כבר לע"ז והוא בלבו מאמין בה היום הזה - או, פן יש בכם שרש רע, שיפרח וישגה ובימים הבאים יוציא פרחים רעים ויצמיח מרורות, וזה על אשר איננו פה עמנו היום, כי האב שרש, והבן נצר משרשיו יפרה והזכיר השרש, לומר כי הוא יכול להביא באלה הדורות הבאים, שהשרש אשר ממנו יצמחו הוא לפניו היום והוא בא בברית ובאלה הזאת". ע"כ.

ונרמז בטעמים: פֶּן יֵשׁ בְּכֶם (תלישא גדולה) אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ שִׁבְטִי אֲשֶׁר (תלישא קטנה) לָבָּבוּ פָּנָה הַיּוֹם, יש מי שכבר **נתלש** בתלישא גדולה, "הנפֶתה כבר לע"ז והוא בלבו מאמין בה היום הזה", ויש מי **שנתלש** בתלישה קטנה "שרש רע, שיפרח וישגה ובימים הבאים יוציא פרחים רעים ויצמיח מרורות".

שלום המאירי

פֶּן יֵשׁ בְּכֶם שִׂרְשִׁי (תביר) פָּרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה (דברים כט, יז)

חזקוני מבאר: "פן יש בכם שרש פרה - וגו' מסתיר בלבו העבירה כשרש זה המכוסה בארץ ואחר כך פורה, אבל אם יעשה העבירה בגלוי יש כח בידנו לעשות ממנו משפט". ע"כ.

¹ **מרי"ח נחוח** 650, נצבים התשפ"א, בעריכת רבי רן יוסף חיים מסעוד אביחצירא.
² בענין פסל מיכה (שופטים פרק יז). **בבא בתרא** דף קט עב: "ויהי נער מבית לחם יהודה ממשפחת יהודה והוא לוי והוא גר שם הא גופא קשיא אמרת והוא לוי אלמא מלוי אתי ממשפחת יהודה אלמא מיהודה אתי? ... דאיתרמי ליה גברא דשמיה לוי. וכי לוי שמו והלא יהונתן שמו שנאמ' ויהונתן בן גרשם בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט הדני אמר ליה וליטעמך וכי בן מנשה הוא והלא בן משה הוא דכתיב בני משה גרשם ואליעזר. אלא מתוך שעשה מעשה מנשה תלאו הכתוב במנשה. הכא נמי מתוך שעשה מעשה מנשה דאתי מיהודה תלאו הכתוב ביהודה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מכאן שתולין את הקלקלה במקולקל".

מהספר העתידי **רמזי טעם עם טעם לשב"ח** מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

ונרמז בטעמים: **עָלֶיךָ** (תביר), צורת הטעם רומזת לשורש המכוסה בארץ.

שלום המאירי

יְדִיד אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ (מונח רביעי) **הוּא יְשַׁמֵּיד אֶת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ**
וַיִּרְשָׁתָם (דברים לא, ג)

רבי אברהם שמחה הורביץ מבאר³: בפסוק ד' אלוקיך הוא עובר לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה. וי"ל בזה על נצחון המלחמה להכניע ע' אומות העולם בחג ע"י ד' מינים להראות דידן נצח, וידוע אשר ד' מינים נרמזים בסוד ד' אתון שם הוי"ה ב"ה, וזהו הנרמז ד' אלוקיך הוא עובר לפניך, שכן אלוקיך הוא עובר לפניך הר"ת הם עצם הר"ת של ל'זלב א'תרוג ה'דס ע'רבה. ובזה ישמיד את הגוים האלה המכניע ע' אוה"ע בחג, וידבר עמים תחתנו כן יהי רצון אמן".

ונרמז בטעמים: **יְדִיד אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ** (מונח רביעי), על ידי **ארבעת** המינים תהיה **מנוחה** לישראל בהכנעת שבעים האומות.

שלום המאירי

יְדִיד אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ (קדמא ואזלא) **הוּא** | **עֹבֵר לְפָנֶיךָ** (מונח מונח רביעי) **הוּא** -
יְשַׁמֵּיד (ג'רשיים) **אֶת-הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה** (מרכא-מאריך תביר) **מִלְּפָנֶיךָ**
וַיִּרְשָׁתָם (טרחא אתנחתא) **יְהוֹשִׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר**
יְדִיד (דברים לא, ג)

רבי יששכר בריש איכנשטין מביא⁴ את פירוש **רבי חיים בן עטר**, אור החיים, שהובא לעיל, שה' עובר על פשעיהם והוא הנלחם להם, ומוסיף רמז בטעמים⁵: **הוּא** | **עֹבֵר לְפָנֶיךָ במונח מונח רביעי**, וכבר הבאתי בשם המגיד הקדוש מקאזניטץ זללה"ה שהטעמים הללו רומזים שכל מה **שהאדם יהיה יותר בשפלות רוח** לפני השי"ת אז יהיה יותר השראת השכינה, וכן הפירוש כאן, שאמר להם משה רבינו ע"ה שכל מה שיהיו יותר בשפלות רוח אזי השי"ת יותר ויותר יעבור על פשעם הרמז בתיבות 'הוא עובר לפניך' כנ"ל מאור החיים הקדוש ז"ל. **הוּא-יְשַׁמֵּיד** נקוד בטעם גריש, מלשון (בראשית כא, י) **גֵּרַשׁ הָאֲמָה הַזֹּאת**, והתיבות **אֶת-הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה** נקוד **במאריך תביר** רומז שהשי"ת האריך להם אפו ואח"כ **ישבר** אותם.

מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתָם נקוד **בטרחא אתנחתא**, רומז שאחר **הטרחות** והמלחמות אזי יהיה להם **מנוחה** כי אתנחתא לשון מנוחה, וכמ"ש והניח לכם מכל אויביכם מסביב וישבתם בטח.

³ **חמרא טבא**, רבי אברהם שמחה הורביץ מבארניב, ירושלים תשכ"ה, כאן (עמ' קט"ו).

⁴ **מלבוש לשבת ויום טוב**, רבי יששכר בריש איכנשטין, אב"ד וערצקי, מונקאטש תרפז (ברוקלין תשעא).

⁵ תחילה ע"ד הסוד: "והנה דבריו ז"ל יש לרמז בהטעמים כי על יְדִיד אֱלֹהֶיךָ נקוד בטעם קדמא ואזלא ומבואר ברמ"ק בשער הטעמים, שהטעמים הללו רומזים על הזרועות בעת התייחדם בתפארת, והקו שבצל שמאל נוטה לצד ימין רומז על גבורה שנוטה אל צד הרחמים" (עיי"ש כי שם קורא לקדמא ואזלא אלא גריש).